

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-030

17.1.2019

AIG Europe Limited NUF

EA - Ansvar

Advokatansvar – rentetap – mangelfull oppfølging av forsikringskrav? – Avsluttet oppdrag?

Klager fikk oppnevnt bistandsadvokat etter han ble utsatt for et drapsforsøk i 2010. Klagers far søkte erstatning for de psykiske og fysiske plagene klager ble påført i forbindelse med drapsforsøket under klagers forsikringsdekninger i Gjensidige. Det ble avtalt at bistandsadvokaten skulle følge opp forsikringskravet. Gjensidige ba om ytterligere informasjon fra advokaten den 22.4.13. Gjensidige purret flere ganger på advokaten og informerte om at det ikke kunne kreves forsinkelsesrenter for den tid som går tapt ved at den berettigede forsømmer å gi de opplysninger/fullmakter selskapet trenger for å kunne ta stilling til kravet. Advokatens ansvarsforsikringsselskap anfører at advokaten sa fra seg oppdraget, og at han informerte Gjensidige per brev av 9.4.15 at han ikke lenger representerte klager. Klager har bestridt at han eller Gjensidige har mottatt dette brevet, og stiller spørsmål ved om brevet er fabrikkert. Klagers far oppdaget at Gjensidige hadde avsluttet saken i november 2016, og han sørget derfor for at Gjensidige fikk de aktuelle opplysningene det hadde behov for. Gjensidige fremsatte et erstatningstilbud klager aksepterte i april 2017. Gjensidige utbetalte ikke renter av erstatningen for perioden 23.4.15-17.1.17 som følge av manglende oppfølging, hvilket utgjorde kr 154 471. Klager søkte rentetapet erstattet under advokatens ansvarsforsikring, som avviste ansvar under henvisning til at oppdraget var avsluttet i 2015. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 154 354

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for tap som følge av sikredes anførte uaktsomhet under profesjonsansvarsforsikring.

Sikrede er omfattet av en profesjonsansvarsforsikring i selskapet med følgende dekning:

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar i egenskap av advokat eller advokatfullmektig, herunder sivile erstatningskrav i straffesak knyttet til arbeid for klient.

Klager ble utsatt for et drapsforsøk den 31.10.10. Sikrede ble i denne forbindelse oppnevnt som klagers bistandsadvokat.

Klager ble som følge av drapsforsøket påført både fysiske og psykiske plager, og klagers far søkte derfor erstatning under klagers forsikringsdekninger i Gjensidige Forsikring ASA (heretter Gjensidige). Det ble avtalt at sikrede skulle følge opp forsikringskravet ovenfor Gjensidige. Sikrede sendte den 28.2.13 en e-post til Gjensidige og bekreftet at han representerte klager og ba om å få oversendt sakens dokumenter. Gjensidige oversendte dette til sikrede den 22.4.13:

Som vi har underrettet om i vårt brev av 14.05.2012, vil vi fravike unntaket for psykiske lidelser under Barneforsikringen når det gjelder følgene av hendelsen den 31.10.10, og vi vil følge opp utviklingen til (klager) fremover.

I en telefonsamtale med (klagers far) har vi fått opplyst at (klager) også har en ADD diagnose. Dersom det er ønskelig at vi undersøker om denne er dekningsmessig under forsikringen, ber vi om en tilbakemelding på dette. Denne sykdommen må da eventuelt være konstatert før unntaket for psykiske lidelser kom inn i forsikringen ved hovedforfall i 2010.

Vi imøteser din tilbakemelding.

Gjensidige sendte en purring til sikrede den 11.10.13. Gjensidige sendte så en ny purring den 11.12.13 og viste til at:

(...) det kan ikke kreves forsinkelsesrente for den tid som går tapt ved at den berettigede forsømmer å gi de opplysninger/fullmakter selskapet trenger for å kunne ta stilling til kravet, jf. lov om forsikringsavtaler § 18-4, 3. ledd, jf. § 18-1.

Gjensidige sendte ytterligere purringer den 11.2.14, 11.6.14 og 7.10.14. I sistnevnte purring informerte Gjensidige om at saken ikke ville være gjenstand for videre oppfølging ved manglende tilbakemelding.

Sikrede sendte brev til Gjensidige den 23.10.14 hvor sikrede igjen bekreftet at han representerte klager, videre fremgikk det av brevet at man arbeidet med å få avklart om klager hadde rett på fri rettshjelp:

Så snart eventuell fri rettshjelp er innvilget, vil man forsøke å få i gang utredning av (klager). Man vil da holde forsikringsselskapet oppdatert etter hvert som nye opplysninger tilkommer.

Videre fremgår det av den innsendte dokumentasjonen at Gjensidige sendte en ny purring i saken den 2.3.15, hvor det igjen ble gjort oppmerksom på at det ikke kan kreves forsinkelsesrente for den tid som går tapt ved at den berettigede forsømmer å gi de opplysninger/fullmakter selskapet trenger for å kunne ta stilling til kravet.

Sikrede sendte et brev til klagers far den 8.3.15 hvor det blant annet fremgår følgende:

Jeg har nå oppfattet det slik at (klager) ikke ønsker ytterligere utredning i lys av ménerstatningsspørsmålet, da belastningen for dette blir for stor. Basert på dette tillater jeg meg å avslutte oppdraget fra min side. Det at (klager) ikke ønsker å gå videre med krav om ménerstatning, forholder man seg således til.

Når det gjelder tap i erverv for forsinket skolegang var det helt naturlig å se på dette samtidig som vi skulle fremme kravet om ménerstatning. Det fremstår som usikkert om du ønsker vår bistand til og/eller har den nødvendige tillit til oss for at vi skal utarbeide dette kravet.

Da jeg nå avslutter mitt videre arbeid med saken, vil jeg tilskrive Kontoret for voldsoffererstatning og Gjensidige og opplyse om dette, herunder at de må forholde seg til (klager) direkte.

Sikrede sendte også en likelydende e-post til klagers far den 24.3.15.

Det ble så sendt en ny purring fra Gjensidige den 9.4.15 hvor det ble gjort oppmerksom på at saken ikke ville være gjenstand for videre oppfølging ved manglende tilbakemelding innen to uker. Selskapet har vist til at sikrede samme dag sendte et brev til Gjensidige hvor det blant annet fremgikk:

(...)I tillegg fant jeg det nødvendig å meddele at jeg i lys av den opptreden og kritikk som (klagers far) tilkjennegav, ville avslutte oppdraget. (...) Det blir av dette vanskelig å forstå hva undertegnede bistand da skal bestå i, og har i lys av det ovennevnte kommet til at jeg ikke bistår (klager) i det videre.

Klager anfører at verken klager eller Gjensidige har mottatt dette brevet, og at det er nærliggende å tro at dette brevet er blitt til i anledning av den sak som nå behandles av Finansklagenemnda.

Gjensidige har for øvrig i en e-post av 17.11.16 redegjort for korrespondansen i saken:

Vi fikk i epost av 28.2.13 bekreftet fra advokat (sikrede) at han representerte din sønn, og han ba om sakens dokumenter. Selskapet må da forholde seg til han i den videre saksgang.

(...)

22.04.13: selskapet sendte et brev til (sikrede) med kopi av sakens dokumenter.

11.10.13: selskapet sendte purrebrev til (sikrede), da vi ikke hadde hørt noe fra han.

11.12.13: selskapet sendte nok et purrebrev til (sikrede), da vi fortsatt ikke hadde hørt noe fra han.

11.02.14: selskapet sendte en e-post til (sikrede) og purret på tilbakemelding, da vi fremdeles ikke hadde hørt noe fra han.

10.04.14: selskapet ringte til (sikrede) og purret tilbakemelding. Han fortalte da at han skulle ha et møte med dere etter påske, og at han ville gi oss en tilbakemelding etter det.

11.06.14: selskapet forsøkte å ringe (sikrede) uten å få svar, og vi sendte da et purrebrev samme dag.

07.10.14: selskapet forsøkte å ringe (sikrede) uten å få svar. Det ble sendt et purrebrev samme dag med varsel om at dersom vi ikke hørte noe fra han innen tre uker, ville saken ikke være gjenstand for videre oppfølging fra vår side.

27.10.14: selskapet mottar brev fra (sikrede) datert 23.10.14. Der fikk vi opplyst at han jobbet med å få avklart om din sønn hadde krav på fri rettshjelp, og at man ville forsøke å få i gang en utredning.

02.03.15: selskapet sendte purrebrev til (sikrede), da vi ikke hadde hørt fra han. Det ble varslet om at saken ikke ville bli fulgt opp videre fra oss dersom vi ikke hørte fra han innen to uker fra brevets dato.

Vi hørte ikke noe fra (sikrede) innen de to ukene. Selskapet valgte likevel å holde saken åpen i ca ett år til, i tilfelle (sikrede) skulle ta kontakt, noe han ikke gjorde. Den 26.04.16 ble saken avsluttet hos oss.

(...)

Klagers far oppdaget at saken var avsluttet hos Gjensidige i november 2016. Klagers far sendte den 22.11.16 følgende e-post til sikrede:

Jeg har i dag snakket med Gjensidige om barneforsikringen til (klager).

De gjenåpner saken og jeg vil selv stå for og sende inn de opplysningene de har etterlyst.

De trenger fullmakter for å kunne innhente opplysninger fra behandlende leger og en funksjonsbeskrivelse fra oss.

Jeg vil ta meg av dette sammen med (klager).

Gjensidige fremsatte tilbud om erstatning den 3.4.17. Det var i erstatningsberegningen lagt til forsinkelsesrenter for perioden 15.1.11 til 23.4.15, og fra 17.1.17 til 3.4.17:

Etter Lov om forsikringsavtaler § 18-4 skal det beregnes renter fra to måneder etter at melding er sendt forsikringsselskapet. Her har vi først beregnet renter fra to måneder etter melding og frem til siste varsel til advokat (X) om at vi ikke kom til å følge opp saken mer (to uker etter brev datert 09.04.15). Deretter har vi beregnet renter fra to måneder etter at dere tok kontakt med oss igjen den 17.11.16.

Klager aksepterte tilbudet, men tok forbehold om renteberegningen.

Klagers far rettet den 23.5.17 et krav mot sikrede for erstatning av forsinkelsesrenter for perioden 23.4.15 til 17.1.17, totalt kr 154 471, under henvisning til at det ikke ble gitt nødvendig respons på brev fra Gjensidige.

Kravet ble så meldt under sikredes profesjonsansvarsforsikring den 27.7.17. Selskapet avsto kravet den 9.11.17 under henvisning til at det ikke kunne se at sikrede hadde opptrådt erstatningsbetingende uaktsomt. Det ble vist til at sikrede avsluttet oppdraget den 8.3.15, og at sikrede opplyste Gjensidige om at oppdraget var avsluttet ved brev av 9.4.15. Selskapet viste for øvrig til at det ikke kunne se at det var sannsynliggjort et økonomisk tap.

Avslaget ble påklaget den 30.1.18. Selskapet opprettholdt sitt standpunkt etter en ny vurdering av saken den 6.2.18.

Klager krever erstatning for forsinkelsesrenter på kr 154 354 under ansvarsforsikringen og anfører at sikrede har opptrådt uaktsomt i sin håndtering av den aktuelle forsikringssaken. Gjensidige har ikke utbetalt forsinkelsesrenter i den perioden sikrede ikke besvarte deres henvendelser, og sikrede er derfor ansvarlig for dette rentetapet.

Klager anfører at oppdraget ikke ble avsluttet våren 2015, men bestod frem til klagers far selv sa han skulle overta saken høsten 2016. Det stilles spørsmål ved om brevet fra sikrede av 8.3.15 i det hele tatt ble sendt klager, da dette brevet ikke er signert og er i strid med etterfølgende e-post av 24.3.15. Etterfølgende korrespondanse i tiden etter dette brevet og e-posten dokumenterer at sikrede ikke avsluttet voldsoffererstatningssaken til klager.

Verken klager eller Gjensidige er kjent med det brevet som skal være sendt fra sikrede til Gjensidige den 9.4.15. Det har formodningen mot seg at sikrede skulle avslutte klagers sak mot Gjensidige når han fremdeles var klagers advokat. Det er nærliggende å tro at dette ukjente brevet er blitt til i anledning av den sak som nå behandles av Finansklagenemnda.

Det stilles for øvrig spørsmål ved hvorfor ikke sikrede oversendte korrespondansen til klager på tidspunktet han mente at oppdraget var avsluttet, slik at klager kunne ivareta egne interesser. Det anføres at sikrede har opptrådt klanderverdig ved å unnlate å besvare Gjensidiges gjentatte henvendelser og purringer, og at sikredes håndtering av denne saken er i klart strid med regler for god advokatskikk som stiller krav om at advokaten plikter etter beste evne å ivareta klientens interesser, jf. pkt. 3.1.2 i Regler for god advokatskikk.

Dersom man legger til grunn selskapets standpunkt om at klager ikke har sannsynliggjort et økonomisk tap, ved at man ikke har klart å sannsynliggjøre at Gjensidige ikke ville ha ventet i tilsvarende periode med oppgjør i den perioden som sikrede ikke besvarte henvendelsene, vil klager uansett ha lidt et økonomisk tap ved at han ikke hadde anledning til å disponere erstatningsutbetalingen i perioden. Subsidiært anføres det derfor at klager må få dekket tapte avsavnsrenter.

Det er sannsynlighetsovervekt for at Gjensidige ikke ville ha foretatt et tidligere oppgjør enn 3.4.17 selv om sikrede hadde gitt tilbakemelding. Det er usannsynlig at personforsikringssaken ville blitt gjort opp før den medisinske utredningen av klagers medisinske invaliditetsgrad var vurdert av sakkyndig. I det sikrede per 15.12.15 enda ikke hadde påbegynt et slik arbeid, må det legges til grunn som sannsynlig at arbeidet ikke ville vært utført før en sakkyndigrapport forelå, som tidligst ville vært den 3.4.17. Hadde sikrede fulgt opp saken slik han skulle, anføres det i tillegg at forsikringsutbetalingen kunne vært høyere, da erfaringsmessig settes den medisinske invaliditetsgraden lavere basert på selskapets rådgivende lege enn dersom den baseres på enn en ekstern sakkyndig erklæring.

Selskapet avviser ansvar for forsinkelsesrentene og anfører at det ikke foreligger ansvarsbetingende handling eller unnlatelse fra sikredes side. Sikrede avsluttet oppdraget relatert til forsikringen i Gjensidige og ménerstatning ved brev av 8.3.15, og det forelå derfor ikke noe grunnlag for sikrede å følge opp saken videre med Gjensidige. Sikrede sendte den 9.4.15 brev til Gjensidige hvor det fremgår at han ikke lenger representerer klager i saken, og at det derfor ville være naturlig at Gjensidige i den videre saksbehandlingen henvendte seg til klager.

Selv om man skulle rette kritikk mot sikrede for at brev fra Gjensidige ikke ble sendt videre til klager, følger det av høyesterettspraksis at det skal noe til før kritikkverdige handlinger eller unnlatelser kan anses som erstatningsrettslige uaktsomme.

Selskapet avviser også at det er sannsynliggjort et økonomisk tap. Fal. § 18-4 gjelder kun i hvilken grad et forsikringsselskap vil måtte svare for renter under sin saksbehandling av saken, og dette er ikke et ansvar som kan lempes over på advokaten og dennes ansvarsforsikring. Det er klager som kravstiller som må bevise at dersom sikrede hadde svart i rimelig tid i forhold til de frister satt av Gjensidige, måtte Gjensidige ha ventet tilsvarende lenge med oppgjøret etter at de hadde tilstrekkelig informasjon til å foreta en utbetaling, for at klager skulle ha hatt krav på tilsvarende forsinkelsesrenter. Gjensidige måtte da ha latt saken ligge uten å utbetale erstatning i over 32 måneder, noe som har formodningen mot seg.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet til nemnda er om sikrede utviste uaktsomhet under utførelsen av oppdraget for klager.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN-2017-408 og FinKN-2018-077. Klager anfører bl.a. at sikredes brev av 9.4.15 er fabrikkert, og dette spørsmålet kan ikke avgjøres på grunnlag av skriftlige saksbehandling i en nemnd. Denne saken bør derfor belyses med muntlige forklaringer i en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant), Peter Bjurvill (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).